

Ścieki, których odprowadzanie i utylizacja stanowią spory problem dla samorządów większych miast i zagrożenie dla środowiska, to w gruncie rzeczy po prostu brudna woda, zużyta wcześniej wszędzie tam, gdzie żyją, mieszkają, pracują i gospodarzą ludzie. Nie ma jak zapobiec ich powstawaniu, można jedynie i koniecznie trzeba poddać je procesowi oczyszczenia przed powrotem tej wody do ponownego użycia czy do wód powierzchniowych, których brakuje nam coraz bardziej.

MIASTO

Łódź - miasto wojewódzkie w środkowej Polsce, położone na Wysoczyźnie Łódzkiej, na dziale wodnym I rzędu Wisły i Odry. Przez Łódź przepływa 18 większych lub mniejszych rzek i strumieni, m.in. Ner, Łódka. Drugie pod względem liczby ludności miasto w Polsce (765 777 osób) i czwarte pod względem powierzchni (294 4 km²). Największe polskie miasto położone w całości po zachodniej stronie Wisły. Ważny ośrodek akademicki (6 uczelni państwowych oraz 17 prywatnych), a także kulturalny. Sześć kilometrów od centrum Łodzi znajduje się Międzynarodowy Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta.

TŁO PRZEDSIĘWZIĘCIA

Grupowa Oczyszczalnia Ścieków Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej oczyszczająca ścieki z Łodzi, Pabianic i Konstantynowa położona jest na prawym brzegu rzeki Ner, na styku granic gmin: Łódź, Pabianice i Konstantynów.

Oczyszczalnia wraz z terenami obiektów z nią związanych oraz strefą ochronną zajmuje powierzchnię 366 ha, w tym część podstawowa zajmuje 41,3 ha. To jedna z największych tego typu oczyszczalni ścieków w Europie.

Gmina Łódź wspólnie z gminą miejską Pabianice i gminą Konstantynów Łódzki pod koniec lat dziewięćdziesiątych podejmowały starania o uzyskanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej na rozbudowę i modernizację oczyszczalni GOŚ ŁAM

(Łódzka Aglomeracja Miejska) oraz kolektorów doprowadzających ścieki do GOŚ ŁAM z Pabianic i Konstantynowa Łódzkiego.

W dniu 17.09.01 r. zostało podpisane Memorandum Finansowe pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Komisją Europejską na finansowanie projektu pn. „Oczyszczanie ścieków w Łodzi (Faza I)”.

Realizacja tego projektu o zasięgu regionalnym obejmuje rozbudowę i modernizację Grupowej Oczyszczalni Ścieków Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej. Beneficjentami podjętych działań będą: miasto Łódź i miasto Konstantynów Łódzki. Realizację projektu rozpoczęto w 2001 roku, natomiast zakończenie jego realizacji przewidziane jest na koniec 2009 roku.

OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA

Celem projektu jest oczyszczanie ścieków i ostateczne zagospodarowanie osadów ściekowych przyjmowanych przez łódzką oczyszczalnię z całego regionu, tj. Łodzi, Konstantynowa Łódzkiego, Pabianic, Ksawerowa, Rzgowa, Nowosolnej do poziomu określonego przez standardy Unii Europejskiej. Wymiernymi efektami będą: poprawa stanu środowiska naturalnego w regionie, przywrócenie czystości rzece Ner, ochrona wód rzek Warty i Odry a w konsekwencji ochrona środowiska Morza Bałtyckiego, podniesienie standardu życia mieszkańców Łodzi do standardów krajów Unii Europejskiej oraz wzrost atrakcyjności miast – gmin nadodrzańskich, co umożliwi wzrost rozwoju gospodarczego regionu położonego w centrum Polski.

Cele projektu zostaną osiągnięte poprzez:

- rozbudowę oczyszczalni, co pozwoli na zwiększenie jej przepustowości z obecnej 172 tys. m³/d do 215 300 m³/d,
- modernizację linii biologicznego oczyszczania ścieków, co zwiększy efektywność usuwania zanieczyszczeń – biogenów, takich jak azot i fosfor,
- unowocześnienie parku maszynowego oczyszczalni,
- poprawę pracy urządzeń poprzez zastosowanie nowoczesnych systemów opomiarowania i automatyzacji procesu oczyszczania ścieków,
- rozwiązanie problemów związanych z zagospodarowaniem produktów powstałych w procesie oczyszczania ścieków - biogaz powstały w procesie fermentacji osadów wykorzystany jest już obecnie do produkcji energii elektrycznej i ciepła, natomiast osad pościekowy zostanie poddany termicznej utylizacji i wykorzystany pod uprawę wierzby energetycznej stanowiącej biopaliwo dla energetyki miejskiej.

Projekt składa się z dziewięciu kontraktów:

Kontrakt 01 - Rozbudowa linii przepływowych GOŚ ŁAM

Kontrakt został podpisany z konsorcjum WARBUD S.A. oraz Biwater Treatment Ltd. w dniu 18.10.04 r. a jego realizacja zakończona w dniu 29.09.06 r. Kontrakt obejmował budowę trzech nowych linii technologicznych biologicznego oczyszczania ścieków w technologii MUCT, w skład których wchodzi komory napowietrzania, osadniki wtórne oraz pompownia osadu powrotnego. Wykonana została modernizacja hali krat i wybudowano grawitacyjne zagęszczacze osadu.

Kontrakt 02 - Modernizacja linii biologicznego oczyszczania w oczyszczalni ścieków (MUCT)

Kontrakt został podpisany ze Spółkami Hydrobudowa 9 S.A. z BHx + Varitex S.A. w dniu 06.12.04 r. Przewidywany termin zakończenia prac: marzec 2007 r. W ramach kontraktu wykonana została modernizacja istniejących linii technologicznych biologicznego oczyszczania ścieków nr 1 - 4 funkcjonujących w systemie oczyszczania metodą UCT (Technologia Uniwersytetu w Capetown) oraz ich adaptacja do metody MUCT (Zmodyfikowana Technologia Uniwersytetu w Capetown). Dzięki temu możliwe będzie oczyszczanie biologiczne z komorą beztlenową, dwoma komorami niedotlenionymi, jedną komorą napowietrzania. Po przeprowadzeniu modernizacji przepustowość biologicznego oczyszczania ścieków wynosić będzie 215 300 m³/dobę.

Kontrakt 03 - Budowa zbiornika biogazu i doposażenie hali dmuchaw

Kontrakt został podpisany z konsorcjum BUDIMEX S.A - BUDIMEX DROMEX S.A. w dniu 26.04.2004 r. a jego realizacja zakończona w dniu 04.05.2005 r. W ramach kontraktu zrealizowana została modernizacja hali dmuchaw - doposażenie w dodatkowe dmuchawy. Wybudowany został również zbiornik biogazu o pojemności 3 000 m³.

Kontrakt 04 - Gospodarka osadowa na GOŚ - ŁAM

W ramach kontraktu przewiduje się ostateczne rozwiązanie gospodarki osadami pościekowymi tj. termiczne przekształcanie osadów i ich rolnicze wykorzystanie pod uprawę wierzby energetycznej w strefie ograniczonego użytkowania oczyszczalni. Umowa zostanie zawarta z konsorcjum Veolia Water Systems sp. z o.o. z OTV FRANCE i WARBUD S.A. w dniu 08.01.2007 r., termin zakończenia realizacji kontraktu przewidziano na marzec 2009 r.

Kontrakt 05 - Instalacja wyposażenia do automatycznego sterowania procesem

Kontrakt został podpisany z konsorcjum SIEMENS sp. z o.o. oraz SIEMENS AG w dniu 29.11.2004 r. Przewidywany termin zakończenia prac: marzec 2007 r. Kontrakt przewiduje wykonanie automatyki technologicznej wraz z sieciami energetycznymi dla siedmiu linii technologicznych oczyszczania ścieków.

Kontrakt 06 - Pomoc techniczna dla przygotowania II fazy projektu

Kontrakt z firmą SAFEGE został zawarty w dniu 06.01.03 r. Rezultatem pracy konsultantów jest, przygotowana we współpracy z miastem, Zakładem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. oraz Grupową Oczyszczalnią Ścieków w Łodzi Sp. z o.o., aplikacja do konkursu do Funduszu Spójności obejmująca plan inwestycyjny związany z modernizacją ujęć wody i jej uzdatnianiem oraz rozbudową i modernizacją kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej. Projekt przedstawiony został do akceptacji Komisji Europejskiej 12 sierpnia 2004 r. W dniu 17.12.2004 r. Komisja Europejska podjęła decyzję o przyznaniu pomocy finansowej z Funduszu Spójności dla projektu „Wodociągi i oczyszczanie ścieków w Łodzi II”.

Kontrakt 07 i 08 - Budowa kolektora przesyłowego ścieków z Konstaktynowa Łódzkiego

Kontrakt 09 - Pomoc techniczna dla wsparcia wdrażania

Kontrakt został podpisany z konsorcjum ILF Consulting Engineers Austria i BIPROWOD-Warszawa. Inżynier pełnić będzie nadzór nad realizacją pozostałych 5 kontraktów na roboty w zakresie zarządzania technicznego, administracyjnego i finansowego, zgodnie z procedurami ISPA Unii Europejskiej przepisami polskiego prawa oraz warunkami kontraktowymi FIDIC.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Miasto Łódź jako jedno z pierwszych w kraju już w 1999 roku rozpoczęło starania o pozyskanie środków pomocowych z Unii Europejskiej, składając wstępny wniosek do funduszu ISPA. W dniu 16 lipca 2001 roku Komitet Zarządzający Funduszem ISPA podjął decyzję o przyznaniu miastu środków z funduszu ISPA w dziedzinie ochrony środowiska. Decyzja Komitetu Zarządzającego została zaakceptowana przez Komisję Europejską w dniu 17 września 2001 roku.

Całkowity koszt projektu	47 001 000 EURO
Koszty kwalifikowane	45 799 000 EURO
Środki Funduszu Spójności	22 899 500 EURO
Udział Funduszu Spójności	50 %

OCENA I PERSPEKTYWY ROZWOJU

Realizacja projektu pozwoli osiągnąć następujące cele:

- ekologiczny: poprzez ochronę stanu środowiska naturalnego w szczególności uzyskanie wyraźnej poprawy jakości ścieków oczyszczonych, zmniejszenie ładunków zanieczyszczeń wprowadzanych do rzeki Ner,
- zdrowotny: poprawa warunków sanitarnych i zmniejszenie ryzyka zachorowań,

- społeczny: podniesienie standardu życia mieszkańców Łodzi do standardów krajów Unii Europejskiej,
- gospodarczy: szansa rozwoju gospodarczego miasta i regionu poprzez podniesienie atrakcyjności terenów gmin nadnerzeńskich dla inwestorów i turystyki,
- organizacyjny: utworzenie zrównoważonego i efektywnego systemu gospodarki ściekowej,
- prawny: zgodność z normami oczyszczania obowiązującymi w Polsce i Unii Europejskiej

KONTAKT

Jednostka Realizująca Projekty Fundusz Spójności

Beneficjent Końcowy Miasto Łódź

Wydział Gospodarki Komunalnej UMŁ

90-447 Łódź, ul. Piotrkowska 175

tel.: +48 (042) 638 49 12

fax: +48 (042) 638 49 09

e-mail: sekretariat.wgk@uml.lodz.pl

<http://www.uml.lodz.pl/>

Oddział ds. Realizacji Projektów Europejskich

tel.: +48 (042) 638 48 96

e-mail: m.janicka@uml.lodz.pl

Przykład ten został opracowany przez Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cites”.

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane w ramach projektu „Fundusze strukturalne dla rozwoju – najlepsze praktyki” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna

Program Operacyjny Pomoc Techniczna